

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžso/208/2015
Identifikačné číslo spisu: 1014202184
Dátum vydania rozhodnutia: 14.12.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:1014202184.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Judity Kokolevskej a členiek senátu JUDr. Viery Nevedelovej a JUDr. Ľubice Filovej v právnej veci žalobkyne: JUDr. O. Z., E., zastúpená: advokátska kancelária AKMG, s.r.o., Dolná 6A, Banská Bystrica, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Příbinova 2, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. KM-OLVS-59/2014/OPK z 15. októbra 2014, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/275/2014-68 z 20. mája 2015, jednomyseľne takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/275/2014-68 z 20. mája 2015, m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného č. KM-OLVS-59/2014/OPK zo dňa 15. októbra 2014 a rozhodnutie žalovaného č. PPZ-ODP1-427-007/2014 zo 16. júna 2014 z r u š u j e a vec v r a c i a žalovanému na ďalšie konanie.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 20. mája 2015 č.k. 2S/275/2014-68, zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KM-OLVS-59/2014/OPK zo dňa 15.10.2014, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobkyne a potvrdené rozhodnutie riaditeľa odboru dopravnej polície Prezídia Policajného zboru č. PPZ-ODP1-427-007/2014 zo dňa 16. júna 2014, ktorým sa žalobkyni za služobný úraz, ktorý utrpela dňa 19.11.2008 o 12.30 hod. počas služobnej cesty na ceste I/8 medzi P. a S. pri dopravnej nehode, podľa § 20 ods. 1 písm. b/ a § 22 zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov (ďalej len „zákon o sociálnom zabezpečení policajtov“) a § 3 a § 5 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o náhrade za bolesť“) s poukazom na § 175 ods. 2 písm. a/, § 175 ods. 3 zákona č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stáže Slovenskej republiky a železničnej polície v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej službe príslušníkov policajného zboru“) priznáva náhrada za bolesť v rozsahu 50%, t.j. vo výške 4 848,31 eur, nakoľko za poškodenie jej zdravia, ktoré bolo spôsobené služobným úrazom, služobný úrad zodpovedá v rozsahu 50%, pričom s poukazom na

premlčanie nároku na výpočet tejto dávky podľa § 107 ods. 1 zákona o sociálnom zabezpečení policajtov sa jej nepriznáva nárok na výplatu dávky - náhrada za bolesť vo výške 4 848,31 eur. Podľa § 20 ods. 1 písm. c/ a § 23 zákona o sociálnom zabezpečení policajtov sa žalobkyni prvostupňovým rozhodnutím nepriznala náhrada za účelne vynaložené náklady spojené s liečením vo výške 1 102,90 eur.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že správny orgán sa pri zisťovaní podkladov pre rozhodnutie a pri dokazovaní dôsledne riadil procesnými zásadami upravenými v správnom poriadku. Žalobkyni nebola odňatá možnosť zúčastniť sa na vykonávaní dôkazov, ani možnosť navrhovať ich doplnenie. V prípade určenia miery zodpovednosti za služobný úraz žalobkyne sa vyskytol liberačný dôvod, na základe ktorého sa služobný úrad v zmysle § 175 ods. 2 písm. a/ zákona o štátnej službe príslušníkov policajného zboru čiastočne zbavil zodpovednosti. Týmto dôvodom bola skutočnosť, že žalobkyňa porušila povinnosť ustanovenú v § 5 ods. 3 zákona č. 315/1996 Z.z., teda povinnosť osoby sediacej na sedadle vozidla povinne vybavenom bezpečnostným pásom byť ním počas jazdy riadne pripútaná. Pokiaľ ide o námietku žalobkyne ohľadom nároku na výplatu dávky úrazového zabezpečenia, súd sa stotožnil so žalovaným, že žalobkyni síce nárok na dávku nezanikol, nakoľko v zmysle § 106 ods. 2 zákona č. 328/2002 Z.z. nárok na dávku nezaniká uplynutím času, avšak nárok na jej výplatu bol premlčaný. Rozhodujúcou skutočnosťou, určujúcou začiatok plynutia trojročnej premlčacej lehoty je deň vystavenia lekárskeho posudku. Konanie o dávke úrazového zabezpečenia za služobný úraz začalo dňom podania žiadosti o dávku - 13.10.2009 a lehota na jej vyplatenie spočívala až do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia prezidenta Policajného zboru č. PPZ-KA-PO-177-4/2010 zo dňa 16.04.2010 v mimoodvolacom konaní, ktorým bolo zrušené rozhodnutie Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Prešove č. KRP-302-5/VO-Š-2010 zo dňa 11.02.2010. Lehota troch rokov na výplatu dávky začala žalobkyni opätovne plynúť dňa 13.05.2010 a uplynula dňa 03.04.2013. Nakoľko žiadosť žalobkyne bola doručená služobnému úradu až dňa 16.04.2014, nemožno jej priznať dávku úrazového zabezpečenia vyplatiť z dôvodu premlčania nároku na jej výplatu.

Proti tomuto rozsudku sa žalobkyňa odvolala v zákonnej lehote, pričom namietala, že porušenie jej povinnosti - nepripútanie sa bezpečnostným pásom nebolo jedinou príčinou služobného úrazu, nakoľko nehodu zapríčiniť vodič - E. L. a poškodenie zdravia zvýšilo i natlačenie sa druhej pasažierky A. K.. Žalobkyni nie je zrejmé, na základe čoho žalovaný určil, že jeho zodpovednosť predstavuje 50% a zodpovednosť žalobkyne takisto 50%. Má za to, že žalovaný na základe znaleckého posudku nesprávne určil mieru zodpovednosti za služobný úraz, keď zo znaleckého posudku vyplýva, že poškodenie zdravia bolo zavinené tromi osobami. Keďže z posudku miera zavinenia nevyplýva, žalovaný mal podľa názoru žalobkyne vychádzať z toho, že zavinenie je rovnomerné a potom jej účasť predstavuje 33%, pričom však ani takéto určenie nie je spravodlivé, nakoľko jej miera zodpovednosti nemôže byť totožná s mierou vodiča, ktorý nehodu spôsobil. Žalovaný teda mal zabezpečiť taký podklad pre rozhodnutie, v ktorom by bolo určené, v akom rozsahu každý zo subjektov zavinenia zapríčiniť poškodenie zdravia žalobkyne, pričom z takéhoto podkladu by malo jednoznačne vyplývať, aké by bolo poškodenie zdravia, ak by žalobkyňa a spolujazdkyňa boli pripútané. Žalobkyňa má za to, že žalovaný aj prvostupňový súd dospeli na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a mali vykonať znalecké posúdenie, ktorým by bol správne určený rozsah zodpovednosti žalobkyne a služobného úradu. Ďalším odvolacím dôvodom je nesprávne právne posúdenie veci, týkajúcej sa otázky začatia plynutia a uplynutia premlčacej doby. Žalobkyňa tvrdí, že policajt, ktorý utrpel služobný úraz má v rámci úrazového zabezpečenia nárok na náhradu za bolesť, pričom táto náhrada sa poskytuje na základe lekárskeho posudku vo forme dávky úrazového zabezpečenia. Nárok na náhradu za bolesť vzniká na základe lekárskeho posudku, t.j. vystavením lekárskeho posudku a nárok na dávku úrazového zabezpečenia vzniká priznaním nároku príslušným orgánom. Lekársky posudok nie je skutočnosťou zakladajúcou vznik nároku na dávku, ale až jej priznanie príslušným orgánom zakladá vznik tohto nároku. Bez podania žiadosti o priznanie dávky a samotného konania o dávke nevzniká nárok na dávku úrazového zabezpečenia, ale len nárok na náhradu za bolesť. Žalobkyňa uvádza, že je nelogické, aby nárok na výplatu dávky vznikol pred vznikom samotného nároku tak, ako tvrdí prvostupňový súd a žalovaný. Nárok na výplatu je subsidiárnym právom vo vzťahu k existencii nároku na dávku a je závislý od existencie nároku na dávku. Žalobkyňa má teda za to, že jej nárok na výplatu dávky vznikol až kumulatívnym splnením podmienok, a to: splnením podmienok na vznik nároku na dávku, splnením

podmienok nároku na jej výplatu a podanie žiadosti o priznanie a vyplácanie dávky. Právo sa nemôže premlčať pred tým, ako vzniklo, a teda je nemožné, aby nárok na výplatu dávky premlčal 03.04.2013, teda viac ako rok pred tým, ako samotný nárok na dávku vznikol dňom právoplatnosti rozhodnutia o priznaní dávky, teda 24.10.2014.

Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že má za to, že žalobkyňa neuvádza žiadne relevantné skutočnosti a poukázala na zásadu *iudex ne eat petita partium*, ktorá vyplýva z ustanovenia §249 ods. 2 O.s.p. a súd musí túto zásadu aplikovať vo všetkých veciach, v ktorých preskúmava na základe žaloby zákonnosť správneho rozhodnutia. Výnimku z tejto zásady predstavujú iba veci, v ktorých súd zistil, že napadnuté rozhodnutie trpí takými vadami, ku ktorým musí prihliadnuť bez ohľadu na to, či žalobca takýto nedostatok rozhodnutia namieta. Úlohou súdu nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať zákonnosť rozhodnutí a vzhľadom na uvedené žalovaná navrhuje prvostupňový rozsudok Krajského súdu v Bratislave ako vecne správny potvrdiť.

Z administratívneho spisu žalovanej vyplýva, že dňa 19. novembra 2008 o 12. 30 hod počas služobnej cesty do Z. na ceste 1/18 medzi P. a S. pri dopravnej nehode utrpela žalobkyňa služobný úraz. K dopravnej nehode došlo tak, že nákladné vozidlo vrazilo predným pravým kolesom do zadnej ľavej časti služobného vozidla, ktoré v tom čase predchádzalo nákladné vozidlo v pravom jazdnom pruhu. Po zrážke služobné vozidlo narazilo pravou zadnou časťou do zvodidiel po pravej strane cesty, dostalo sa do bočného šmyku a narazilo do zvodidiel po ľavej strane cesty. Žalobkyňa sedela na pravom zadnom sedadle, pričom nemala zapnutý bezpečnostný pás. V dôsledku dopravnej nehody utrpela pomliaždenie hlavy, pomliaždenie pravej strany tváre, podvrtnutie krčnej chrbtice, otras mozgu II. stupňa, zlomeniny predného konca VI.-VIII. rebra vpravo, zlomeniny trňového výbežku VI.-VII. hrudného stavca, pomliaždenie celého pravého krídla pľúc, poúrazový pneumotorax, poúrazové krvácanie do hrudníka, zlomeninu tela pravej lopatky, zlomeninu strednej časti pravej ramennej kosti, zlomeninu oboch kostí pravého predlaktia a pomliaždenie brušnej steny.

Dňa 13. októbra 2009 žalobkyňa požiadala o dávku úrazového zabezpečenia za služobný úraz. Žiadosť v rovnaký deň doručila Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru, vnútorný odbor Poprad.

Zo znaleckého posudku č. 005/09 vypracovaného MUDr. Z. K., znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, vypracovaného v trestnom konaní, vyplýva, že pri zrážke a po nej došlo k rotácii vozidla, čo spôsobilo, že žalobkyňa sa natlačila pravou stranou trupu na pravé dvere vozidla. Súčasne sa na ňu natlačila spolujazdkyňa z jej ľavej strany, čo účinok tlaku na pravú stranu trupu posilnilo. Výsledkom bolo silné stlačenie hrudníka, čo malo za následok vznik zlomenín rebier a trňových výbežkov stavcov a pomliaždenia pravých pľúc a stlačenie brucha, čo malo za následok vznik pomliaždenia brušnej steny. Hlavou a tvárou žalobkyňa narazila na pravé zadné dvere a opierku pravého predného sedadla, čo malo za následok pomliaždenie hlavy a tváre, prenesením násillia otras mozgu a podvrtnutie krčnej chrbtice. Tlak hrudníka pôsobil na pravú hornú končatinu a jej stlačenie o pravé zadné dvere mal za následok vznik zlomenín ramennej kosti a kosti predlaktia. Na otázku, aký vplyv na vznik zranení mala skutočnosť, že žalobkyňa v čase nárazu nebola pripútaná bezpečnostným pásom, znalec odpovedal, že bezpečnostný pás chráni pasažiera skôr proti čelnému nárazu, proti bočnému nárazu menej. Ale zabráni pohybu pasažiera pri rotácii vozidla, teda čiastočne eliminuje možnosť jeho poranenia o vnútornú výbavu vozidla. Skutočnosť, že žalobkyňa nebola pripútaná bezpečnostným pásom spôsobila, že táto sa natlačila na pravé zadné dvere väčšou silou ako keby bola pripútaná. K zvýšeniu tohto tlaku prispela tiež spolujazdkyňa, ktorá rovnako nebola pripútaná bezpečnostným pásom a natlačila sa na žalobkyňu. V prípade, že žalobkyňa i jej spolujazdkyňa by boli pripútané bezpečnostným pásom, rozsah poranení žalobkyne by bol menší, vznikli by buď ľahšie poranenia alebo by poranení bolo menej. Znalecké dokazovanie druhu a rozsahu poranení žalobkyne by bolo potrebné skoordinať so znaleckým dokazovaním so znalcom z odboru cestná doprava, kedy by sa zohľadnila rýchlosť vozidla, jeho rotácia, sila tlaku i hmotnosť oboch cestujúcich. Preto nie je možné výlučne z hľadiska znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia vyjadriť sa, akému zraneniu by použitie bezpečnostného pásu mohlo zabrániť.

Riaditeľom Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Prešove bolo po prešetrení úrazu vydané

rozhodnutie č.p. KRP-302-5/VO-Š-2010 zo dňa 11. februára 2010, ktorým bola žalobkyni priznaná náhrada za bolesť vo výške 7 966,54 eur a nepriznaná náhrada za účelne vynaložené náklady spojené s liečením z dôvodu, že ide o služobný úraz a za poškodenie zdravia zodpovedá služobný úrad v rozsahu 80%.

Rozhodnutím č.p.: PPZ-KA-PO-117-4/2010 zo 16. apríla 2010 bolo v konaní mimo odvolania rozhodnutie č.p. KRP-302-5/VO-Š-2010 zo dňa 11. februára 2010 zrušené, čo bolo odôvodnené tvrdením, že v konaní, ktoré predchádzalo zrušenému rozhodnutiu nebol náležite zistený skutkový stav. Prezident policajného zboru, ktorý rozhodoval v mimoodvolacom konaní považoval určenie rozsahu zodpovednosti služobného úradu za neodôvodnené, keďže žalobkyňa porušila § 5 ods. 3 zákona č. 315/1996 Z.z. zdôraznil, že v znaleckom posudku znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie chirurgia, traumatológia a plastická chirurgia znalec uviedol, že v prípade, že by bola žalobkyňa a jej spolujazdkyňa pripútané bezpečnostným pásom, rozsah poranení poškodenej by bol menší, vznikli by buď ľahšie poranenia alebo by ich bolo menej. Zo znaleckého posudku vyplýva aj skutočnosť, že znalecké dokazovanie druhu a rozsahu zranení poškodenej by bolo potrebné skoordinať so znaleckým dokazovaním so znalcom z odboru cestná doprava, kedy by sa zohľadnila rýchlosť vozidla, jeho rotácia, sila tlaku i hmotnosť oboch cestujúcich. Zostáva nezodpovedaná otázka, či niektoré zranenia a ktoré konkrétne vznikli alebo mohli vzniknúť pri vypadnutí zo služobného vozidla. Prezident policajného zboru zároveň poukázal na nesprávne zaokrúhľovanie priznanej sumy.

Proti rozhodnutiu prezidenta Policajného zboru sa žalobkyňa odvolala, pričom rozhodnutím č.p.: SLV-PK-68/2010 z 23. júna 2010 minister vnútra Slovenskej republiky odvolanie zamietol ako oneskorene podané.

Následne bol znalcom v odbore cestná doprava, odvetvie technický stav cestných vozidiel, nehody v cestnej doprave, odhad hodnoty cestných vozidiel, vypracovaný znalecký posudok č. 64/2010, z ktorého vyplýva, že pripútanie bezpečnostným pásom obmedzuje v pohybe pasažiera v smere jazdy vozidla, v menšej miere bráni bočnému pohybu pasažiera. Teda, ak by bola M. K. pripútaná bezpečnostným pásom, pri rotácii vozidla v bočnom pohybe bezpečnostný pás úplne neeliminuje bočný pohyb pasažiera, čo znamená, že M. K. by sa natlačila na žalobkyňu, avšak s menšou intenzitou. Ak by bola spolujazdkyňa pripútaná bezpečnostným pásom, pri rotácii vozidla v bočnom pohybe bezpečnostný pás tento úplne neeliminuje bočný pohyb pasažiera, čo znamená, že spolujazdkyňa by sa natlačila na žalobkyňu, avšak s menšou intenzitou. Ak by bola žalobkyňa pripútaná bezpečnostným pásom, pri rotácii vozidla v bočnom pohybe bezpečnostný pás tento úplne neeliminuje bočný pohyb pasažiera, čo znamená, že žalobkyňa by sa natlačila na pravé zadné dvere, avšak s menšou intenzitou. Ak by cestujúce na zadných sedadlách boli pripútané bezpečnostnými pásmi, rozsah poranení by bol menší, avšak otázku rozsahu poranenia nie je možné objektívne stanoviť, nakoľko každý pohyb osádky je jedinečný a je ovplyvňovaný ďalšími okamžitými faktormi (napr. očakávanie nárazu, sledovanie pohybu). Otázku, aké zranenia by utrpela žalobkyňa v prípade, ak by obe spolusediace boli pripútané bezpečnostným pásom, nemôže kompetentne zodpovedať technický znalec.

Dňa 26. júla 2010 začal vnútorný odbor Krajského riaditeľstva Policajného zboru (ďalej len „KR PZ“) v Prešove opäť konať a po preložení žalobkyne na KR PZ v Bratislave, bol spis odstúpený na VO KR PZ v Bratislave. Spisový materiál žalobkyne bol spätne postúpený na KR PZ v Prešove, keďže KR PZ v Bratislave malo za to, že aj napriek tomu, že odôvodnenie rozhodnutia prezidenta Policajného zboru smerovalo k novému konaniu vo veci, právne účinky vyvoláva iba výrok rozhodnutia, ktorým bolo rozhodnutie riaditeľa KR PZ v Prešove č.p.: KRP-302-5/VO-Š-2010 zrušené. Rozhodnutie prezidenta policajného zboru je konečné a v konaní preto nemožno ďalej pokračovať.

Dňa 16. apríla 2014 podala žalobkyňa novú žiadosť o priznanie a výplatu dávky sociálneho zabezpečenia - náhrady za bolesť a náhrady za účelne vynaložené náklady spojené s liečením.

Následne rozhodnutím č.k. PPZ-ODP1-427-007/2014 zo dňa 16. júna 2014 žalovaný priznal žalobkyni náhradu za bolesť v rozsahu 50%, t.j. vo výške 4 848,31 eur a s poukazom na premlčanie nároku na

výplatu tejto dávky nepriznal poškodenej nárok na výplatu dávky, ani náhradu za účelne vynaložené náklady spojené s liečením vo výške 1 102,90 eur. V rozhodnutí sa žalovaný odvoláva na znalecký posudok č. 005/09 a posudok č. 64/2010 a tvrdí, že najvýznamnejšími dôvodmi pre určenie 50% zodpovednosti poškodenej za služobný úraz je skutočnosť, že v danom prípade služobný úrad nepochybil, naopak nepripútané bezpečnostným pásom žalobkyňou bolo príčinou väčšej intenzity natlačenia sa na pravé zadné dvere služobného vozidla a teda príčinou väčšieho rozsahu poranení, resp. väčšieho zranenia. Proti tomuto rozhodnutiu sa žalobkyňa odvolala, pričom rozhodnutím žalovaného č. p: KM-OLVS-59/2014/OPK zo dňa 15. októbra 2014 bolo odvolanie žalobkyne zamietnuté a napadnuté rozhodnutie potvrdené.

Podľa § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Keďže v prejednávanej veci začalo odvolacie konanie pred nadobudnutím účinnosti SSP, odvolací súd koná podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo preskúmal bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že prvostupňový rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 20. mája 2015 č.k. 2S/275/2014-68, je potrebné zmeniť tak, že rozhodnutie žalovaného č. KM-OLVS-59/2014/OPK zo dňa 15. októbra 2014 sa zrušuje a vec sa vracia žalovanej na ďalšie konanie.

Podľa § 174 ods. 1 veta prvá zákona č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície (ďalej len zákon č. 73/1998 Z.z.), ak pri výkone štátnej služby alebo v priamej súvislosti s ním došlo k poškodeniu zdravia policajta alebo k jeho smrti úrazom, zodpovedá za škodu tým vzniknutú služobný úrad.

Podľa § 175 ods. 2 písm. a/ zákona č. 73/1998 Z.z., služobný úrad sa čiastočne zbaví zodpovednosti, ak preukáže, že policajt porušil svojím zavinením ustanovenia právnych predpisov, rozkazy alebo pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výkone štátnej služby a požiarnej ochrany, hoci bol s nimi riadne oboznámený a že toto porušenie bolo jednou z príčin škody.

Podľa § 175 ods. 3 prvá veta zákona č. 73/1998 Z.z. ak sa služobný úrad zbaví zodpovednosti čiastočne, určí sa časť škody, ktorú znáša policajt, podľa miery jeho zavinenia.

Podľa § 20 ods. 1 písm. d/ zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov (ďalej len „zákon č. 328/2002 Z.z.“) policajtovi alebo profesionálnemu vojakovi, ktorý utrpel služobný úraz podľa § 29 ods. 1 až 3, alebo u ktorého bola zistená choroba z povolania podľa § 29 ods. 4, sa poskytuje v rozsahu, v akom služobný úrad alebo služobný orgán za škodu zodpovedá, jednorazové mimoriadne odškodnenie.

Podľa § 29 ods. 1 písm. a/ zákona č. 328/2002 Z.z. za služobný úraz sa na účely tohto zákona považuje poškodenie zdravia alebo smrť policajta alebo profesionálneho vojaka spôsobené nezávisle od jeho vôle krátkodobým, náhlým a násilným pôsobením vonkajších vplyvov pri výkone služobných činností vyplývajúcich zo služobného zaradenia policajta alebo profesionálneho vojaka, pri činnosti vykonávanej na príkaz, pokyn alebo rozkaz nadriadeného alebo pri činnosti, ktorá je obvyklá pri plnení služobných úloh vrátane obvyklej činnosti v čase prestávok v službe.

Podľa § 22 zákona č. 328/2002 Z.z. náhrada za bolesť a náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje jednorazovo podľa osobitných predpisov.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a náhrade za sťaženie spoločenského

uplatnenia (ďalej len „zákon č. 437/2004 Z.z.“) náhrada za bolesť sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná zistenému poškodeniu na zdraví, priebehu liečenia alebo odstraňovaniu jeho následkov.

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z. náhrada za bolesť sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a 8). Sadzby bodového hodnotenia za bolesť sú ustanovené v prílohe č. 1 v I. a III. časti.

Podľa § 103 ods. 2 zákona č. 328/2002 Z.z. nárok na dávku nemocenského zabezpečenia, úrazového zabezpečenia a výsluhového zabezpečenia vzniká odo dňa splnenia podmienok ustanovených týmto zákonom.

Podľa § 103 ods. 3 zákona č. 328/2002 Z.z. nárok na výplatu dávky nemocenského zabezpečenia, úrazového zabezpečenia a výsluhového zabezpečenia vzniká splnením podmienok ustanovených týmto zákonom na vznik nároku na dávku nemocenského zabezpečenia, úrazového zabezpečenia a výsluhového zabezpečenia, splnením podmienok nároku na jej výplatu a podaním žiadosti o priznanie a vyplácanie dávky, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 107 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z. nárok na výplatu dávky nemocenského zabezpečenia, úrazového zabezpečenia a výsluhového zabezpečenia alebo jej časti sa premlčí uplynutím troch rokov odo dňa vzniku nároku na jej výplatu.

Podľa § 107 ods. 2 zákona č. 328/2002 Z.z. lehota podľa odseku 1 neplynie počas konania o dávke a v období, v ktorom policajtovi, profesionálnemu vojakovi alebo inému poberateľovi dávky, ktorý musí mať opatrovníka, nebol opatrovník ustanovený.

Podľa § 83 ods. 2 písm. f/ zákona č. 328/2002 Z.z. na žiadosť sa policajtovi a profesionálnemu vojakovi poskytuje aj dávka úrazového zabezpečenia.

Podľa § 84 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z. na konanie o dávkach a službách sociálneho zabezpečenia sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 30 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. Správny poriadok správny orgán konanie zastaví, ak

- a) zistí, že ten, kto podal návrh na začatie konania, nie je účastníkom konania a nejde o konanie, ktoré môže začať správny orgán,
- b) účastník konania vzal svoj návrh na začatie konania späť a konanie sa netýka iného účastníka konania alebo ostatní účastníci konania súhlasia so späťvzatím návrhu a nejde o konanie, ktoré môže začať správny orgán,
- c) účastník konania zomrel, bol vyhlásený za mŕtveho alebo zanikol bez právneho nástupcu a konanie sa týkalo len tohto účastníka konania,
- d) účastník konania na výzvu správneho orgánu v určenej lehote neodstránil nedostatky svojho podania a bol o možnosti zastavenia konania poučený,
- e) zistí, že nie je príslušným na konanie a vec nemožno postúpiť príslušnému orgánu,
- f) zistí, že vo veci už začal konať iný príslušný správny orgán, ak sa správne orgány nedohodli inak,
- g) zistí, že pred podaním návrhu vo veci začal konať súd, ak osobitný zákon neustanovuje inak,
- h) odpadol dôvod konania začatého na podnet správneho orgánu,
- i) v tej istej veci sa právoplatne rozhodlo a skutkový stav sa podstatne nezmenil,
- j) tak ustanoví osobitný zákon.

Podľa § 84 ods. 5 zákona č. 328/2002 Z.z. konanie o dávkach a službách sociálneho zabezpečenia začaté z podnetu účastníka konania sa zastaví aj vtedy, ak účastník konania v lehote určenej útvarom sociálneho zabezpečenia ministerstva a Vojenským úradom sociálneho zabezpečenia

- a) nepredložil príslušné doklady,
- b) neoznámil požadované údaje,
- c) nepodrobil sa vyšetreniu zdravotného stavu potrebného na rozhodnutie o nároku na dávku a nároku na výplatu dávky.

Podľa čl. 46 ods. 1 zákona č. 460/1992 Zb . Ústavy Slovenskej republiky každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe Ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 17 ods. 1 odporúčania Rady Európy CM/Rec (2007)7 správne rozhodnutia musia byť formulované jednoduchým, jasným a pochopiteľným spôsobom.

V prejednávanej veci bola kľúčovou otázkou premlčania, keď žalovaný žalobkyni nepriznal nárok na výplatu dávky - náhrady za bolesť z tohto dôvodu, tvrdiac, že lehota troch rokov na výplatu dávky začala plynúť 02. septembra 2009 vydaním lekárskeho posudku o bolestnom a spočívala od 13. októbra 2009 do 12. mája 2010, kedy bolo rozhodnutie riaditeľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Prešove zrušené. Premlčacia lehota podľa názoru žalovaného uplynula 03. apríla 2013 a keďže opakovaná žiadosť o dávku bola príslušnému orgánu doručená 16. apríla 2014, mal za to, že nárok žalobkyne je premlčaný.

S touto argumentáciou sa však odvolací súd nemôže stotožniť. Žalobkyňa totiž správne konanie začala žiadosťou z 13. októbra 2009 a túto nikdy nevzala späť. Skutočnosť, že rozhodnutie o jej nároku bolo v konaní mimo odvolania zrušené, nemá na právne účinky pôvodnej žiadosti žiadny vplyv. Konanie bolo začaté postupom podľa § 83 ods. 2 písm. f/ zákona č. 328/2002 Z.z., pričom zákon tiež upravuje spôsoby, akými ho možno ukončiť. Pôjde buď o meritórne rozhodnutie vo veci alebo o zastavenie konania či už podľa Správneho poriadku (§ 30 Správneho poriadku) alebo podľa zákona č. 328/2002 Z.z. (§ 84 ods. 5 zákona č. 328/2002 Z.z.). V každom prípade však z rozhodnutia musí byť zrejmý dôvod zastavenia konania. Rozhodnutím č.p. PPZ-KA-PO-117-4/2010 zo 16. apríla 2010 bolo v mimoodvolacom konaní rozhodnutie č.p. KRP-302-5/VO-Š-2010 zo dňa 11. februára 2010 zrušené z dôvodov nedostatočného zistenia skutkového stavu, dôvody na zastavenie konania z tohto rozhodnutia nevyplývali, o žiadosti žalobkyne z roku 2009 nebolo dodnes (ako to vyplýva z priloženého administratívneho spisu) meritórne rozhodnuté a ani nedošlo k zastaveniu konania samostatným rozhodnutím.

V mimoodvolacom konaní možno zrušiť rozhodnutie, nie však iné úkony účastníkov správneho konania, ako je to zrejmé aj z čl. 2 ods. 2 Ústavy SR.

Iným skutkovým a právnym výkladom okolností v prejednávanej veci by došlo k odňatiu ústavného práva žalobkyne na inú právnu ochranu. Ak totiž Ústava priznáva každému právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva tiež na inom orgáne Slovenskej republiky, jeho súčasťou nebude len právo „domáhať sa“ svojho práva, ale aj právo na ukončenie konania rozhodnutím. Odvolací súd sa stotožňuje s nálezom Ústavného súdu Českej republiky č. 114/1997, zv. 9 Zbierky ÚS, podľa ktorého právo na ukončenie postupu rozhodnutím je súčasťou práva na spravodlivý proces. To v sebe totiž zahŕňa nielen právo na jeho riadne a spravodlivé vedenie, ale tiež právo na trvanie procesu až do jeho skončenia zákonom predpokladaným spôsobom. Totožný záver možno vyvodiť aj z čl. 17 ods. 1 odporúčania Rady Európy CM/Rec (2007)7.

Žiadosť žalobkyne zo 16. apríla 2014 je teda žiadosťou duplicitnou a povinnosťou žalovaného je konať a rozhodnúť najprv o žiadosti z roku 2009. Na uvedenú vadu konania je odvolací súd povinný prihliadať ex offico.

Pokiaľ ide o určenie miery zodpovednosti žalobkyne za služobný úraz, odvolací súd dospel k názoru, že žalovaným stanovených 50% je neodôvodnených a arbitrárne určených.

Rozhodnutím v konaní mimo odvolania zo 16. apríla 2010 bolo zrušené rozhodnutie z 11. februára 2010,

ktorým bola žalobkyni priznaná náhrada za bolesť v rozsahu 80%. Dôvodom tohto rozhodnutia bol nedostatočne zistený skutkový stav spočívajúci v nejasnosti týkajúcej sa predpokladaného rozsahu poranení žalobkyne v prípade, že by ona ako aj jej spolucestujúca boli v momente dopravnej nehody pripútané bezpečnostným pásom. V ďalšom konaní bol pribratý znalec v odbore cestná doprava, odvetvie technický stav cestných vozidiel, nehody v cestnej doprave, avšak ani v jeho znaleckého posudku nie je predmetná otázka dostatočne zodpovedaná. Výplýva z neho rovnako ako z posudku č. 005/09 znalca v odbore zdravotníctvo a farmácia, že bezpečnostný pás by tlmil pohyb a natlačenie žalobkyne, nie však, aký by bol prípadný rozsah poranení. Napriek tomu žalovaný opätovne rozhodol, odvolávajúc sa na totožný znalecký posudok ako zrušené rozhodnutie z 11. februára 2010 bez vykonania ďalšieho dokazovania, pričom však navyše - bez relevantného zdôvodnenia znížil mieru zodpovednosti služobného úradu.

Nad rámec uvedeného odvolací súd dáva do pozornosti správneho orgánu tú skutočnosť, že znalec MUDr. Z. K. z oblasti zdravotníctvo a farmácia navrhoval poskytnutie súčinnosti znalcom z oblasti technika, nie samostatný posudok technického znalca, keďže otázku č. 5 položenú znalci Ing. A. K. môže kvalifikovane zodpovedať len znalec z oblasti zdravotníctvo za poskytnutia pre neho relevantných informácií, nie znalec z oblasti cestná doprava, ako to správne aj Ing. K. v posudku uviedol.

Potrebné je tiež zdôrazniť skutočnosť, že zodpovednosť služobného úradu podľa § 174 zákona č. 73/1998 Z.z. nie je na rozdiel od zodpovednosti policajta zodpovednosťou za zavinenie, ale zodpovednosťou objektívnou, preto je irelevantné tvrdenie žalovaného, že služobný úrad škodu nezavinil. Služobný úrad za škodu zodpovedá do tej miery, do akej za ňu nezodpovedá policajt podľa § 175 ods. 3 prvá veta zákona č. 73/1998 Z.z. Miera zodpovednosti žalobkyne môže byť určená len na základe presne a úplne zisteného skutkového stavu, preukazujúceho mieru jej zavinenia. Z napadnutého rozhodnutia žalovaného v prvom ani v druhom stupni však nevyplýva žiadna správna úvaha, ktorou by žalovaný podoprel určenú mieru zodpovednosti žalobkyne.

Na základe uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že bolo potrebné zmeniť rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 2S/275/2014-68 zo dňa 20. mája 2015 tak, že rozhodnutie žalovaného č. KM-OLVS-59/2014/OPK zo dňa 15.10.2014 a rozhodnutie žalovaného č. PPZ-ODP1-427-007/2014 zo 16. júna 2014 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie správneho orgánu.

V ďalšom konaní sa správny orgán bude riadiť vyššie naznačeným smerom.

Žalobkyňa bola v súdnom konaní úspešná. Odvolací súd však jej nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, keďže si ju v lehote troch pracovných dní od vyhlásenia rozsudku nevyčísľala a zo spisu iné trovy nevyplývali (§ 151 ods. 1 a 2 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.